

Nr 36.

Av herr **Gullberg**, *angående pension åt vaktmästaren vid intendenturkåren J. G. J. Lindhé.*

Å intendenturkårens stat fanns år 1914 uppförda 22 vaktmästarebeställningar. Enligt staten åtnjöto dessa vaktmästare samma avlöning som då tillkom distinktionskorpraler, nämligen: lön kronor 360, dagavlöning kronor 182: 50, beklädnads- och portionsersättning kronor 332: 15 (från och med 1909 ha de dessutom tillerkänts för ved och ljus med kronor 80: 95) således tillsammans kronor 955: 60 per år jämte fri bostad.

Vid 1910 års riksdag medgavs, att vaktmästarne vid intendenturkåren efter erhållet avsked skulle få åtnjuta en årlig pension till så stort belopp, att densamma, jämte dem tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa, uppginge till 360 kronor.

Uti skrivelse den 15 september 1913 hemställde dåvarande generalintendenten, att förrådsvaktmästaren vid Arméns intendenturförråd å Karlsborg Johan Gottfrid Johansson Lindhé, som den 1 oktober 1914 fyllde 60 år, måtte få komma i åtnjutande av en årlig pension enligt ovan angivna grunder. Uti proposition, nr 48, till 1914 års första riksdag hemställde Kungl. Maj:t om en årlig person till bemålde Lindhé på tillsammans 360 kronor. Denna hemställan bifölls av riksdagen.

Den sålunda tillerkända pensionen har ännu icke tillträtts av Lindhé, vilken såsom fullt tjänstbar dagligen tjänstgjort vid förrådet å Karlsborg. Anledningen till att generalintendenten redan 1913 ingick till Kungl. Maj:t med framställning om pension till Lindhé, kan således icke bero på Lindhés otjänstbarhet utan får väl närmare sökas däri, att enligt 1901 års härordning skulle hela vaktmästarekåren vid intendenturen indragas. Emellertid åstadkom 1914 års *senare* riksdag en genomgripande förändring uti dittills rådande förhållanden, därigenom att beslut fattades om att vid varje infanteriregemente och varje trängförband skulle uppföras en förrådsvaktmästarebeställning på stat. Till dessa nya befattningar skulle från och med 1915 i första hand överflyttas de vid intendenturkåren anställda vaktmästarna. Såväl löne- som pensionsförmåner blevo avsevärt förbättrade för innehavarna av dessa tjänster. Samtidigt höjdes pensionsåldern till 65 år. Samtliga intendenturkårens vakt-

mästare, med undantag av två, överfördes till den nya staten och placerades ute på truppförbanden.

Enligt vad av handlingarna i detta ärende synes framgå, ha vederbörande myndigheter ansett Lindhé, som den 1 oktober 1914 fyllt 60 år, vara för gammal att transporteras ut på truppförbandens förråd. Emellertid delas ej denna uppfattning av hans närmaste chef, som i en till chefen för intendenturkåren ställd skrivelse av den 18 oktober 1916 betonar, att Lindhé, som vore i besittning av en god arbetsförmåga och på ett förtjänstfullt sätt skötte förrådstjänsten, bort vara berättigad att komma i åtnjutande av den fastare anställning och därmed förenade avlönings- och pensionsförmåner, som transporten ut till truppförbanden innebure.

Förrådschefen hemställer därför till chefen för intendenturkåren om framställning till Kungl. Maj:t om avlåtande av proposition till riksdagen angående förhöjd pension till Lindhé.

I underdånig skrivelse av den 15 november 1916 har chefen för intendenturkåren hos Kungl. Maj:t hemställt om en förhöjning av Lindhés pension till sammanlagt 900 kronor att utgå från och med månaden näst efter den under vilken han erhållit avsked. Över denna framställning har arméförvaltningens civila departement den 27 november 1916 till Kungl. Maj:t avgivit infordrat yttrande, vari departementet bland annat anför, att, med häusyn till att riksdagen så sent som 1914 reglerade Lindhés pension, departementet »ej kan finna, att sådana omständigheter därefter inträffat, som skulle kunna föranleda till så avsevärd höjning av pensionsbeloppet, som i förevarande framställning ifrågasatts, anser departementet sig icke kunna för sin del tillstyrka bifall till framställningen».

Sedan Kungl. Maj:t låtit sig föredragas chefens för intendenturkåren framställning jämte civila departementets däröver avgivna yttrande, har Kungl. Maj:t den 6 juli 1917, funnit förevarande framställning icke föranleda till någon dess åtgärd.

Vid ett närmare studium av handlingarna i detta pensionsärende, varur jag gjort förestående axplockningar, har jag kommit till den bestämda uppfattningen, att Lindhé, vid övergången till den nya härordningen, blivit avsevärt sämre ställd än sina övriga kamrater inom intendenturkåren. Redan därigenom, att dåvarande generalintendenten 1913 gjorde framställning om och 1914 års första riksdag beviljade honom pension, innan han ännu fyllt 60 år, tyckes ha lagts stenar i vägen för honom då det gälde att komma på fast stat och bliva placerad vid något truppförband. Hade generalintendenten drömt om att 1914 års

riksdag skulle godkänna en stat med 34 nya vaktmästarebeställningar, hade han säkerligen icke vidtagit åtgärden för pensionering av Lindhé så tidigt som nu skedde. Den nya härordningen i förening med den omfattande krigstjänstgöringen som pågått sedan hösten 1914, har givit rika tillfällen till sysselsättning för den redan 1914 pensionerade förrådsvaktmästaren. Då civila departementet här ovan säger, att ingenting har inträffat sedan 1914, som kan föranleda till någon höjning av den redan då beviljade pensionen, så vill jag i all stillhet därtill anmärka, att det dock ligger dessa års krävande tjänst emellan den tiden och nu med sin dyrtid och därav föranledda höjningar, icke allenast å ordinarie löner utan till och med pensioner för personer, som sedan länge lämnat statens tjänst. Under sådana förhållanden kan det ej anses strida, vare sig emot statens pensionsprinciper eller mot rättvisa och billighet, om ändring begäres uti ett pensionsbelopp, som aldrig tillträtts och vars formella innehavare fortfarande dagligen uppehåller en krävande tjänst. För att närmare styrka detta senare påstående, inför jag här nedan ett intyg, utgivet av chefen för intendenturförrådet å Karlsborg, så lydande:

»Vaktmästaren vid Intendenturkåren *J. G. J. Lindhé*, vilken från den 1 augusti 1905 och fortfarande är placerad till tjänstgöring vid härvarande intendenturförråd, har fullgjort sina åligganden med ordentlighet, nit, plikttröhet och framstående duglighet. Han har därunder de senaste åren haft sig särskilt anførtrott dagliga mottagandet av allt vid Kronobageriet bakat bröd samt detsammans utlämnande eller utsändande till truppförbanden, ävensom vården av mjölmagasinet. Han har därjämte — förutom på kortare förordnande under flera år — till min stora belåtenhet upprätthållit magasinförvaltarebefattningen under tillsammans 5 1/2 månader år 1913, varunder hans synnerligen stora arbetsförmåga och praktiska duglighet kommit till full användning. Han har tillika antagits till förvaltareaspirant och avlagt förvaltareexamen. I och utom tjänsten har han fört en i allo hedrandeandel.

Vilket allt härmed på begäran meddelas.

Karlsborg den 13 juni 1917.

A. Gyllensvärd
Förrådschef.»

Av förestående intyg framgår, att Lindhé med nit och intresse skött en befattning som kan jämföras med förrådsförvaltaretjänst och således motiveras även ur tjänstesynpunkt den av hans överordnade gjorda framställningen om förhöjd pension.

Vid 1916 års riksdag hemställde Kungl. Maj:t om en årspension av 400 kronor till förrådsarbetaren Aug. Stendahl, som varit anställd

vid förrådet i Karlsborg i 35 år och då uppnått 60 års ålder, samt på grund av sjukdom icke vore fullt arbetsför; chefen för intendenturkåren hade hemställt om och arméförvaltningens intendents- och civila departement tillstyrkt 600 kronor. Detta senare belopp tillstyrktes även av bankoutskottet, »så mycket hellre, som den befattning Stendahl beklätt, väl torde få anses vara mera ansvarsfull än en vanlig arbetares»; riksdagen godkände vad utskottet sålunda föreslagit.

Då civila departementet varit villigt tillstyrka 600 kronor i års pension åt förrådsarbetaren Stendahl, har jag svårt att förstå, huru departementet kan ställa sig avvisande till en förhöjning av Lindhés pension, då, såvitt jag känner rangskalan inom armén, Lindhé måste anses såsom Stendahls förman i tjänsten.

Därtill kommer, att Lindhé, som avlagt underofficers- och förvaltarexamen och på grund därav innehaft åtskilliga förordnanden såsom förråds- och magasinförvaltare samt de senaste fem åren och allt fortfarande, enligt särskilt uppdrag, omhänderhar all uppbörd och utlämning samt magasinering av bröd m. m. vid kronans bageri å Karlsborg, där tillverkningen kan räknas i åtskilliga 100,000-tal kilogram per år, även ur den synpunkten är berättigad komma i åtnjutande av bättre pensionsförmåner än de, som 1914 års riksdag beviljade honom.

Lindhé har den 1 januari 1918 varit anställd i statens tjänst i 44 år, därav $7\frac{6}{12}$ år vid linjen, såsom förrådsarbetare i $18\frac{7}{12}$ år vid I. 15 samt såsom vaktmästare vid intendenturkåren $17\frac{11}{12}$ år. Han synes därigenom ha fullgjort det dagsverke som erfordras för att bliva jämställd i pensionshänseende med de vaktmästarebefattningar, som genom 1914 års härordningsbeslut tillkommit.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställes,

att riksdagen ville medgiva vaktmästaren vid intendenturkåren, förrådsvaktmästaren vid arméns intendenturförråd å Karlsborg Johan Gottfrid Johansson Lindhé sådan förhöjning i den honom av 1914 års riksdag beviljade pensionen 360 kronor, att densamma, jämte det honom tillkommande gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa, uppgår till 900 kronor årligen under hans återstående livstid, att utgå från och med månaden näst efter den under vilken han avgått ur tjänst.

Stockholm den 23 januari 1918.

Wilhelm Gullberg.